

UNIVERSITAT DE GIRONA

FACULTAT DE LLETRES

**MÀSTER EN ENSENYAMENT D'ESPANYOL I DE
CATALÀ COM A SEGONES LLENGÜES**

TREBALL FINAL DE MÀSTER

**LA PERCEPCIÓ DE TRETS MORFOLÒGICS EN
POSICIÓ DE CODA EN L'APRENTATGE DEL
CATALÀ COM A L2**

Presentat per Adrià Alfaro Costals

Dirigit per Blanca Palmada Félez

Curs: 2014-2015

0. Índex

1. La debilitat de la posició de coda.....pàg. 2
2. Efectes de la debilitat de la posició de coda en català com a L2.....pàg. 5
3. Estratègies per a la millora de la percepció i la pronúncia en la posició de coda.....pàg. 7
4. Materials per a l'aplicació de les estratègies de millora de la percepció.....pàg. 9
5. Organització didàctica.....pàg. 11
6. Fitxes per a l'aprenent.....pàg. 18
7. Indicacions per a l'ensenyant.....pàg. 72

1. La debilitat de la posició de coda

Les vocals i les consonants s'agrupen en síl·labes. Tot i que les característiques fonètiques de la síl·laba són difícils de concretar o delimitar, la síl·laba té una clara realitat psicològica: Els parlants poden reconèixer sense gaire dificultats el nombre de síl·labes de què consta un mot; poden també reconèixer els límits entre les diferents síl·labes i si l'estructura d'aquestes és vàlida o no en la seva llengua.

En català, totes les síl·labes estan constituïdes, obligatòriament, per un nucli vocàlic i, opcionalment, per uns marges consonàntics prenuclears i postnuclears que s'anomenen, respectivament, obertura i coda. Tant l'obertura com la coda poden constar de més d'un segment consonàntic. Les síl·labes *cru*, *clar* i *plat*, per exemple, tenen obertures complexes. Les síl·labes dels mots *forts*, *anys* i *vers*, en canvi, tenen codes complexes.

Tenint en compte la presència o absència de codes consonàntiques, les síl·labes es poden classificar, respectivament, en travades i lliures. Així doncs, es pot considerar que les síl·labes del mot *espantall* són totes travades, mentre que les síl·labes del mot *americana* són totes lliures.

En línies generals, la majoria de llengües segueixen unes pautes bastant rígides pel que fa a la distribució dels diversos segments d'una síl·laba. Aquestes pautes solen estar relacionades amb el grau de perceptibilitat dels segments. La vocal es troba en el punt de màxima perceptibilitat de la síl·laba i se'n considera el nucli. La perceptibilitat, a més, sol anar de més a menys des de les posicions més externes, de manera que creix a l'obertura i decreix a la coda. Conseqüentment, els indicis acústics de la coda esdevenen menys intensos i per això la coda es considera una posició dèbil.

La perceptibilitat té un correlat acústic i articuladori poc definit, però se sol relacionar amb el grau d'obertura, en la mesura que l'obertura contribueix a una major presència d'energia en el senyal i així, per tant, a una major facilitat de percepció. L'escala de perceptibilitat ens permet d'ordenar els sons del català, seguint l'escala universal, d'acord amb aquesta jerarquia.

vocals > graduals > líquides > nasals > fricatives > oclusives

La debilitat de les codes es manifesta de forma diferent a les llengües i en general passa desapercibuda per als parlants. Les diferències entre llengües es posen de manifest però quan es tracta d'aprendre una altra llengua. En general podem dir que les llengües se situen en una mena de jerarquia o gradació. En un extrem hi hauria les llengües que admeten codes molt complexes i a l'altre, les llengües que no admeten codes.

En el cas concret del català no hi ha restriccions pel que fa a les codes simples, ja que en aquesta posició hi pot aparèixer pràcticament qualsevol consonant (*boc, coll, pom* o *cou*). En les codes complexes, en canvi, sí que hi ha restriccions pel que fa al nombre de consonants i les combinacions possibles.

Si parlem de codes en posició interior dins el mot, només s'accepten dos segments i el segon ha de ser necessàriament essa (*càustic, abstracte, adscriure, transportar*). En codes finals, en canvi, hi poden haver fins a tres consonants, però si n'hi ha tres, l'última ha de ser una essa (*calbs, serps, crancs*). Segurament el fet que la essa pugui aparèixer de forma extraordinària en aquesta posició està relacionat amb el seu caràcter de marcador morfològic, tal com veurem en aquest treball.

Si ens centrem ara en la posició de coda, podem afirmar que aquesta posició constitueix un context habitual de pèrdua de percepció perquè les característiques dels sons són més difícils d'articular, de produir i de percebre al final de la síl·laba que al començament. També hi ha restriccions de caràcter aerodinàmic, perquè el flux d'aire disminueix a mesura que s'acosta el final de síl·laba. Sovint aquesta dificultat es resol fent que la complexitat dels sons sol sigui inferior en aquesta posició, bé perquè s'han assimilat les característiques dels sons veïns, bé perquè s'han adoptat característiques més simples o no marcades.

El fet que la posició de coda sigui una posició feble explica que el final de paraula sigui una posició típica de pèrdua de contrastos. més encara quan, en el cas de les consonants, a més a més, el final de mot també es correspon amb el final de síl·laba quan els mots es pronuncien de manera aïllada (*poc*) i davant de mot amb consonant inicial (*poc sou*). No és gens estrany, per tant, que molts dels fenòmens que alteren les propietats afectin aquesta posició. En termes generals, en català les modificacions que

afecten les consonants a la coda comporten ensordiment final en els grups consonàntics obstruents, pèrdua de consonants i assimilacions de lloc i de mode d'articulació.

En català, els sons consonàntics obstruents (oclusius, fricatiu i africatiu) poden contrastar sonorament en posició inicial de mot (palla-balla; cos-gos) o en posició intervocàlica (cossa-cosa; cota-coda). Pel contrari, sempre que es troben a final de mot pateixen un ensordiment, o dit d'altra manera, es fan sords. Així, per exemple, en posició de coda sil·làbica, hi ha una sèrie de sons que s'assimilen al lloc o al mode d'articulació de la consonant següent, tant en l'interior de mot com entre mots diferents.

2. Efectes de la debilitat de la posició de coda en l'aprenentatge del català com a L2

La situació que hem descrit per a la posició de coda té caràcter universal, però les llengües presenten graus de tolerància diferents a la presència de consonants a la coda. Tal com ja hem vist, el cas del català es pot caracteritzar com de gran tolerància a l'aparició de consonants en aquesta posició. Com el català, cada llengua es pot situar en una escala respecte de les altres en relació al seu nivell d'acceptació de consonants en posició final de síl·laba.

Una vegada coneguda la posició relativa de dues llengües en l'escala, la predicció que podem fer és que sempre serà més difícil adquirir una L2 si la L1 de l'aprenent és menys tolerant amb la presència de consonants a la coda. A la inversa, si un aprenent amb una L1 que admet codex complexes vol aprendre una L2 amb codex més simples, la dificultat serà molt menor. Com que el català accepta codex complexes de fins a tres consonants en posició final, aprendre el català com a L2 comportarà, en termes generals, una dificultat addicional pel que fa a la percepció i la producció de les consonants a la coda. Això perquè el nombre de llengües amb codex més simples és superior al nombre de llengües amb codex més complexes.

En aquest treball defensarem que aquesta dificultat de caràcter fonètic i fonològic comporta, en el cas del català, uns efectes que van més enllà de la fonologia i que tenen conseqüències sobre el conjunt de la llengua i poden afectar la comprensió del missatge, i per tant la comunicació.

Els processos flectius del català es manifesten a través de la sufixació. En concret, ens centrarem aquí en la flexió de nombre i, també més marginalment en un aspecte de la flexió verbal. L'anàlisi de les conseqüències que té la simplificació de les codex per al conjunt de la llengua hauria d'incloure més aspectes, com ara els efectes que poden tenir les neutralitzacions i elisions sobre els radicals, però en aquest treball ens ocuparem només de dos sufixos que tenen en comú la representació fonològica i la posició on apareixen. Es tracta del morfema *-s* (/z/) de plural i del morfema de segona persona del singular en els verbs, que té la mateixa forma fonològica.

La major simplicitat de les codes de l'aprenent pot provocar l'elisió o no pronunciació de totes o una part de les consonants finals de mot, que se situen en aquesta posició. En aquest context, és molt probable que la consonant essa, que tendeix a ocupar la posició final, quedi afectada i sigui elidida. En aquest sentit, i d'acord amb el que hem vist, podem afirmar que aquesta elisió té conseqüències per a la recuperació de les propietats morfològiques i, finalment, sintàctiques dels mots implicats.

3. Estratègies per a la millora de la percepció i la pronúncia en la posició de coda

Per als aprenents d'una nova llengua, percebre adequadament tots els elements fonètics presents en el senyal acústic pot arribar a ser una tasca molt complicada. Els fonemes presents en el senyal que escoltarà interactuen entre ells, en el moment de ser produïts, enfortint uns elements i debilitant-ne d'altres. Com a conseqüència, per algú que no és nadiu d'aquella llengua, les dificultats per distingir clarament els segments presents en el senyal poden ser importants, si no desenvolupa i practica les estratègies necessàries per ajustar la seva percepció a la percepció dels parlants de la llengua. No s'ha d'acostar només al model de domini de la llengua que té un parlant nadiu, en el sentit d'articulador nadiu de sons, sinó que ha de voler esdevenir també un oient nadiu. En aquest sentit, durant el procés d'aprenentatge, ha d'avançar en la seva capacitat de distingir els sons de la L2 i de distingir-los en tots els contextos en què apareixen.

Aquesta necessitat es dona perquè, com hem apuntat, no totes les llengües comparteixen els mateixos sons ni les mateixes regles a l'hora de combinar-los, de manera que un aprenent que ja ha adquirit una L1, durant el procés d'aprenentatge d'una L2, haurà d'aprendre a percebre fonemes que no havia sentit mai en la seva L1 i, a més a més, haurà d'inhibir la tendència a produir-los amb regles i estratègies pròpies de la seva llengua materna.

Els dèficits en la percepció poden frenar l'aprenentatge dels aprenents, ja que si no entenen el que escolta, difícilment el seu aprenentatge avançarà. De la mateixa manera, els pot portar a produir enunciats erronis, ja que el fet de percebre'ls parcialment pot comportar una mala interpretació i, al seu torn, errors que poden canviar totalment el significat d'un enunciat. A més a més, com ja hem dit, com més complexes siguin les estructures sil·làbiques i les codes de la L2 respecte la L1 de l'estudiant, més dificultats tindrà aquest per arribar a percebre-les i interioritzar-les.

Per tal de millorar la percepció dels fonemes d'una llengua, es poden desenvolupar estratègies i pràctiques que ajudin a evitar possibles errors que poden dificultar l'aprenentatge.

Fins fa aproximadament trenta anys, les principals teories i mètodes d'ensenyament de la pronúncia s'havien basat en un aprenentatge a partir dels sons mínims de cada fonema, que eren entesos com elements segmentals aïllats, sense tenir en compte que la interacció dels diversos sons o la posició en què es trobin dins del mot o el mateix enunciat, pot enfortir-los o debilitar-los de manera que alguns fonemes esdevenen més perceptibles i, en deteniment d'aquests, d'altres ho són menys.

Sent conscients d'aquesta situació, durant els últims anys diversos autors han defensat la que per dominar la pronúncia d'una nova llengua s'ha de dotar l'estudiant de mecanismes i estratègies necessàries perquè sigui capaç de percebre (sentir) i produir (pronunciar) els fonemes de la llengua meta. Per fer això, s'hauran de desenvolupar activitats i dinàmiques d'aula relacionades amb el treball prosòdic. Més concretament, Judy Gilbert (2008) ha posat en pràctica aquesta estratègia de millora de la pronúncia a partir del reforçament de la percepció i fins i tot ha desenvolupat materials per a dur-la a terme.

En aquest treball defensem que la millora de la percepció de les consonants a la coda en posició final de mot és clau per a la millora de la pronúncia. En el mateix sentit, partirem del fet que la millora d'aquestes pronúncies s'ha de fer a partir del coneixement del paper morfològic clau que té la essa final en la representació del plural dels substantius i de la informació de persona i nombre en els verbs.

4. Materials per a l'aplicació de les estratègies de millora de la percepció

Tal com hem vist, les persones que vulguin aprendre el català, han de fer un bon entrenament pel que fa a la percepció dels elements dèbils en posició de coda per evitar un estancament en l'aprenentatge de la llengua o fossilitzacions d'errors que poden esdevenir molt difícils de corregir.

Es ben sabut que arribar a dominar una llengua requereix molt d'esforç i dedicació. Un dels problemes més habituals per als aprenents és assolir un nivell prou elevat de pronúncia, i això no serà possible si l'alumne no té una bona percepció pel que fa als sons o fonemes del català.

S'ha de tenir present que ens haurem de centrar ens aquells aspectes que solen generar més conflictes. L'ensenyant serà el principal referent, de manera que els seus coneixements, la seva capacitat de pronunciació, així com les metodologies que apliqui, condicionaran en gran mesura el resultat final per part dels aprenents.

En el cas del català, hem vist que els elements de la llengua que solen generar més dificultats a l'hora d'emprar-los correctament en relació al que discutim en aquest treball, són l'ús del morfema de plural i del morfema de segona persona del singular en els verbs. Especialment, quan el mot al qual s'ha d'afegir algun d'aquests dos morfemes acaba amb una coda complexa.

Per contribuir a resoldre aquesta situació, hem decidit crear una sèrie de materials que permetin als aprenents de català com a segona llengua, afinar la seva capacitat de percepció i producció de les les codes que solen generar més conflicte.

El material que hem elaborat consta de dues parts ben diferenciades. La primera és una seqüència de quatre activitats per a cadascuna de les codes que es treballaran, i que són les que es detallen a continuació:

OBSTRUENTS OCLUSIVES ORALS	
_k	<i>cuc</i>
_ks	<i>cucs</i>
_C*k	<i>cranc</i>
_C*ks	<i>cancs</i>
_t	<i>gat</i>
_ts	<i>gats</i>
_p	<i>pop</i>
_ps	<i>pops</i>

SONANTS LATERALS I NASALS	
_l	<i>pernil</i>
_ls	<i>pernils</i>
_ʎ	<i>cadell</i>
_ʎs	<i>cadells</i>
_m	<i>ram</i>
_ms	<i>rams</i>
_n	<i>nen</i>
_ns	<i>nens</i>

GRADUAL LABIOVELLAR	
_w	<i>bou</i>
_ws	<i>bous</i>

*C=Consonant

5. Organització didàctica

Justificació

La unitat didàctica que es presenta a continuació ha estat pensada per solucionar una problemàtica que tenen molts aprenents del català: entenen el funcionament i l'ús del singular i plural, però són incapaços de percebre'ls auditivament o produir-los de manera oral en la majoria dels casos.

Aquesta problemàtica es detecta sobretot amb substantius del català amb cods finals complexos als quals se'ls ha d'afegir el morfema de nombre. És per això que s'ha fet una selecció de cods ja especificades al voltant de les quals treballarem.

Temporització

La seqüència didàctica ha estat dissenyada sota el supòsit que l'alumne ja haurà rebut l'*input* dels continguts teòrics relacionats amb el concepte que volem treballar o millorar en aquest projecte, és a dir, ja coneix el funcionament de singular i plural, el problema rau en el fet que els aprenents tenen problemes en percebre'ls i produir-los.

A partir d'aquí, el temps que cada alumne necessiti per concloure els diversos dossiers amb les cods corresponents, variarà en funció del nivell de percepció i producció que cadascú hagi assolit o no en català.

Context educatiu

Aquesta programació està pensada perquè es porti a terme de manera individual amb aprenents de català com a segona llengua. El desenvolupament de les activitats dels dossiers serà sota la direcció, supervisió i reforç per part del mestre.

També es podria portar a terme amb grups pocs nombrosos, sempre i quan la logística del desenvolupament de l'activitat s'adapti al nombre d'estudiants.

Material i components necessaris

- Dossiers prèviament preparats amb les diverses activitats de pràctica.
- Un PC
- Connexió a Internet
- Accés al lloc web: www.quizlet.com

Habilitats que hi intervenen

- Comprensió oral
- Relació visual
- Expressió escrita
- Percepció auditiva
- Producció oral

Competències i objectius generals

Competències

- Competència comunicativa, lingüística i audiovisual.
- Competència artística i cultural.
- Tractament de la informació i competència digital.
- Competència d'aprendre a aprendre.

Objectius generals

- Practicar la percepció i producció de fonemes en posició de coda.
- Millorar la percepció i producció de fonemes en posició de coda.
- Conèixer i aprofundir en l'ús del singular i plural.
- Reflexionar entorn les conseqüències sonores/fonètiques de la presència o absència del morfema de plural.
- Aprendre vocabulari de la llengua catalana.

Activitats

L'organització didàctica de les activitats que es detallen a continuació correspon al primer i tercer bloc dels tres que s'han dissenyat en aquest treball. El primer, està format per un total de set dossiers, cadascun d'ells centrat en treballar al voltant d'alguna de les codex seleccionades. Tot i així, la seqüència d'exercicis que es presenta per cada fonema o grup de fonemes es repeteix a cada dossier, de manera que encara que el contingut sigui diferent, les instruccions i el mode de realització són invariables per cada tipus d'exercici.

El segon bloc, en canvi, consisteix en una sèrie de material audiovisual preparat també per practicar cadascun dels diversos grups de sons proposats i, sobretot, per poder constatar si el treball realitzat en el bloc anterior ha servit per millorar la percepció i producció de certs fonemes en posició de coda. Més que un bloc d'avaluació, se l'ha de considerar un bloc que permet mantenir un registre del progrés que fa l'aprenent pel que fa a la percepció de les codex.

Les imatges i vocabulari treballat no varien d'un bloc a l'altre, de manera que l'alumne pugui rebre també el reforç de l'estímul visual.

Com s'ha dit, també s'ha planificat un tercer bloc, amb exercicis extra que es poden realitzar un cop s'han acabat els altres blocs. Està format per activitats més alternatives basades en el conte i el joc.

Bloc 1:

EXERCICI 1

Continguts:

- El morfema de plural
- El fonema o grup de fonemes en posició de coda en qüestió

Objectius específics:

- Fer perceptible la presència del morfema de plural per part de l'alumne.
- Relacionar el sons amb imatges i grafies.

Mode de realització:

L'aprenent rep una graella amb un seguit d'imatges on hi apareixen mots acabats amb codex complexes del català. L'ensenyant ha de dir en veu alta el nom de la primera imatge, i l'aprenent l'ha de repetir en veu alta. Si no la repeteix prou bé, s'ha de repetir fins que es faci una producció suficientment bona. Un cop s'ha dit "correctament", es procedeix a escriure el mot. En aquest punt en concret de l'activitat, caldrà estar atents, perquè hi pot haver molta diferència entre els nivells d'ortografia de cadascun dels alumnes que puguin treballar amb aquest material. Finalment, reiniciem el procés amb la següent imatge.

EXERCICI 2:

Continguts:

- El fonema o grup de monemes en posició de coda en qüestió.
- L'ús del morfema de plural

Objectius específics:

- Practicar la producció de codex complexes del català.
- Entendre el funcionament del plural a partir de la relació producció oral-escrita.

Mode de realització:

En aquesta ocasió l'aprenent ha de dir en veu alta el nom de la imatge corresponent sense haver sentit prèviament la producció de l'ensenyant. És així, perquè es suposa que l'estudiant ja entén quin és el funcionament normatiu del morfema de plural en presència o no d'aquests grups de sons, però el que passa és que té problemes en pronunciar-los. Si no es diu el mot correctament, aleshores el mestre o mestra sí que pot decidir intervenir dient la paraula corresponent de manera ben perceptible. Com a l'exercici anterior, un cop la producció oral és satisfactòria, es procedeix a escriure-la i a reiniciar el procés amb la següent imatge.

EXERCICI 3:

Continguts:

- El morfema de plural i el seu ús.
- La percepció de certs fonemes en conjunt o no amb el morfema de plural en posició de coda final.

Objectius específics:

- Ser capaç de percebre el contrast entre una coda i la mateixa coda amb morfema de plural.

Mode de realització:

A diferència dels exercicis anteriors, en aquesta exercici apareixen tant les versions en singular com les versions en plural de les imatges. El mestre haurà de decidir quin mot diu en veu alta de cada parella i l'alumne haurà marcar la casella corresponent en funció del que hagi sentit. Un cop finalitzat el procés amb tota la tira de parelles, deixarem una estona a l'estudiant perquè escrigui el nom de la paraula que no ha sentit a l'espai corresponent. Un cop estigui, mestre i alumne dedicaran uns minuts a comentar quines han estat les respostes marcades i si són les encertades o no. Per això, serà important que el mestre mantingui, d'alguna manera, un cert registre del que ha anat dient. Cal destacar que, com que és el mestre qui decideix el mot a produir, la graella es pot utilitzar en un futur però utilitzant un altre patró.

EXERCICI 4:

Continguts:

- El morfema de plural.
- La percepció de certs fonemes en conjunt o no amb el morfema de plural en posició de coda final.

Objectius específics:

-Ser capaç de percebre el contrast entre una coda i la mateixa coda amb morfema de plural a una velocitat relativament moderada.

Mode de realització:

Es presenta a l'alumne una graella on hi ha repartides de manera desordenada entre dotze i vint paraules de les prèviament treballades en el dossier. El mestre o la mestra n'haurà de seleccionar un seixanta per cent i dir-les de manera continuada, només amb els espais de temps suficients perquè les codes finals i l'inici del següent mot no interfereixin. Igual que a l'exercici 3, el model de graella es podrà reutilitzar en futures ocasions i el mestre o mestra haurà de mantenir cert registre del que diu per poder fer la comprovació final.

Bloc 3

EXERCICI EXTRA 1

Contingut:

-Comprensió lectora.
-L'ús de vocabulari.

Objectius específics:

-Emprar vocabulari de manera específica en funció del contingut de textos juntament amb imatges.
-Produir en veu alta la mateixa coda en molts mots diferents.

Mode de realització:

Es presenta un text amb una petita història escrita on hi ha espais amb imatges enlloc de paraules, l'alumne ha d'omplir els buits amb les paraules adequades per dotar a la història de sentit. A més a més, hi ha mots amb codes destacades en negreta perquè l'alumne hi pari especial atenció.

EXERCICI EXTRA 2

Contingut:

- El singular i el plural
- Codes amb i sense morfema de plural

Objectius específics:

- Relacionar codes amb morfema de plural i codes sense morfema de plural a través del joc.

Mode de realització:

Aquesta activitat es realitza a mode joc i per grups. Cada alumne del grup rep un nombre determinat de targetes (variarà en funció de la quantitat de participants). En aquestes targes, que han estat prèviament barrejades, hi ha imatges dels mots en singular i plural amb les que els aprenents han anat estudiant al llarg de la seqüència. Per torns, cada participant ha de demanar al company de partida que consideri més escaient, si te la parella de la imatge que li falta. És aquí on entren en joc tant la capacitat de producció de codes de l'alumne que fa la pregunta com la capacitat de percebre'n del que ha de respondre, generant, molt probablement, situacions on es donin errors més per manca d'enteniment que pel funcionament del joc. Tot i així, aquesta és part de l'essència del joc: com major és la capacitat perceptiva i productiva de l'aprenent, més probabilitats té de sortir-se'n. L'alumne que completi totes les parelles primer, és el que "guanya".

6. Fitxes per a l'aprenent

Les fitxes que es presenten a continuació corresponen a les elaborades pel Bloc 1 d'aquest treball. Aquest primer grup d'activitats estarà dirigit per l'ensenyant de manera que la seva presència serà necessària. A més a més, es dividirà en dues seccions. D'una banda, el material que es posarà a disposició dels aprenents i, de l'altra, les indicacions didàctiques perquè qualsevol ensenyant pugui utilitzar el material i que es presentaran més endavant. Aquest primer grups es pot considerar preparatori en un context de treball dirigit.

En la segona part del material ens hauria de permetre saber si l'estudiant ha millorat la seva capacitat de percepció o no. En aquesta part, l'estudiant treballarà de manera autònoma i sense la direcció del mestre (apart de les possibles indicacions prèvies a l'inici de les activitats). Aquesta part, consisteix en una sèrie d'activitats audiovisuals creades a partir d'aplicacions i/o serveis que podem trobar actualment a la xarxa.

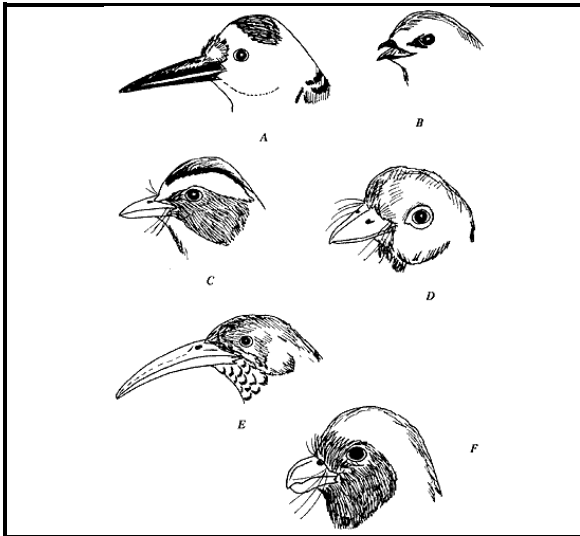
Com que el seu disseny depèn d'una aplicació de la xarxa (www.quizlet.com) no ha estat possible afegir-la en el present treball. Encara que no hi sigui inclosa però, ha estat preparada considerant-la una de les extensions possibles elaborades en el marc del treball.

-k/-ks

Exercici 1. Escolta els noms, repeteix-los un per un i escriu-los tot seguit en majúscula a sota de cada imatge.

Exercici 2. Tenint en compte els mots de l'exercici 1, escriu en majúscula el nom que correspon a cada imatge i tot seguit pronuncia'l en veu alta.

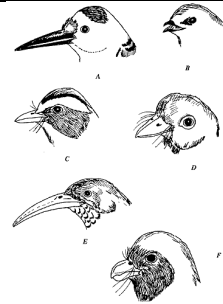
	
	
	

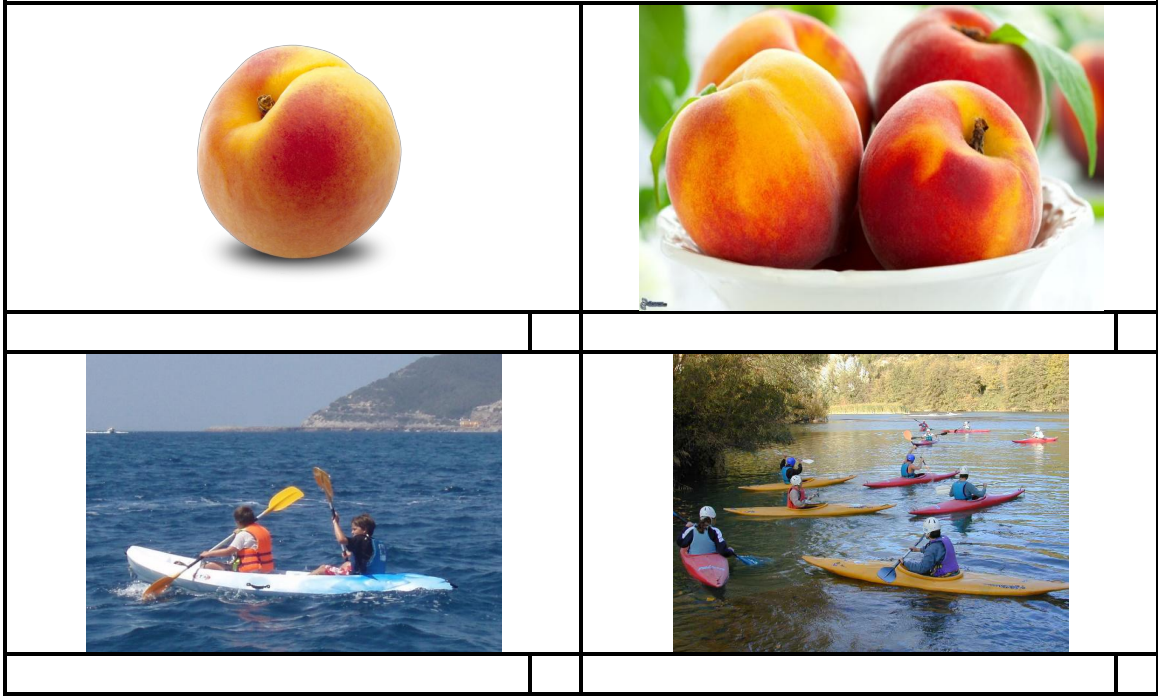

Exercici 3. Fixa't en els noms que sentiràs i marca amb una creu (X) la paraula que has sentit, en el requadre de la dreta. Finalment, escriu el nom de les paraules que NO s'han dit.

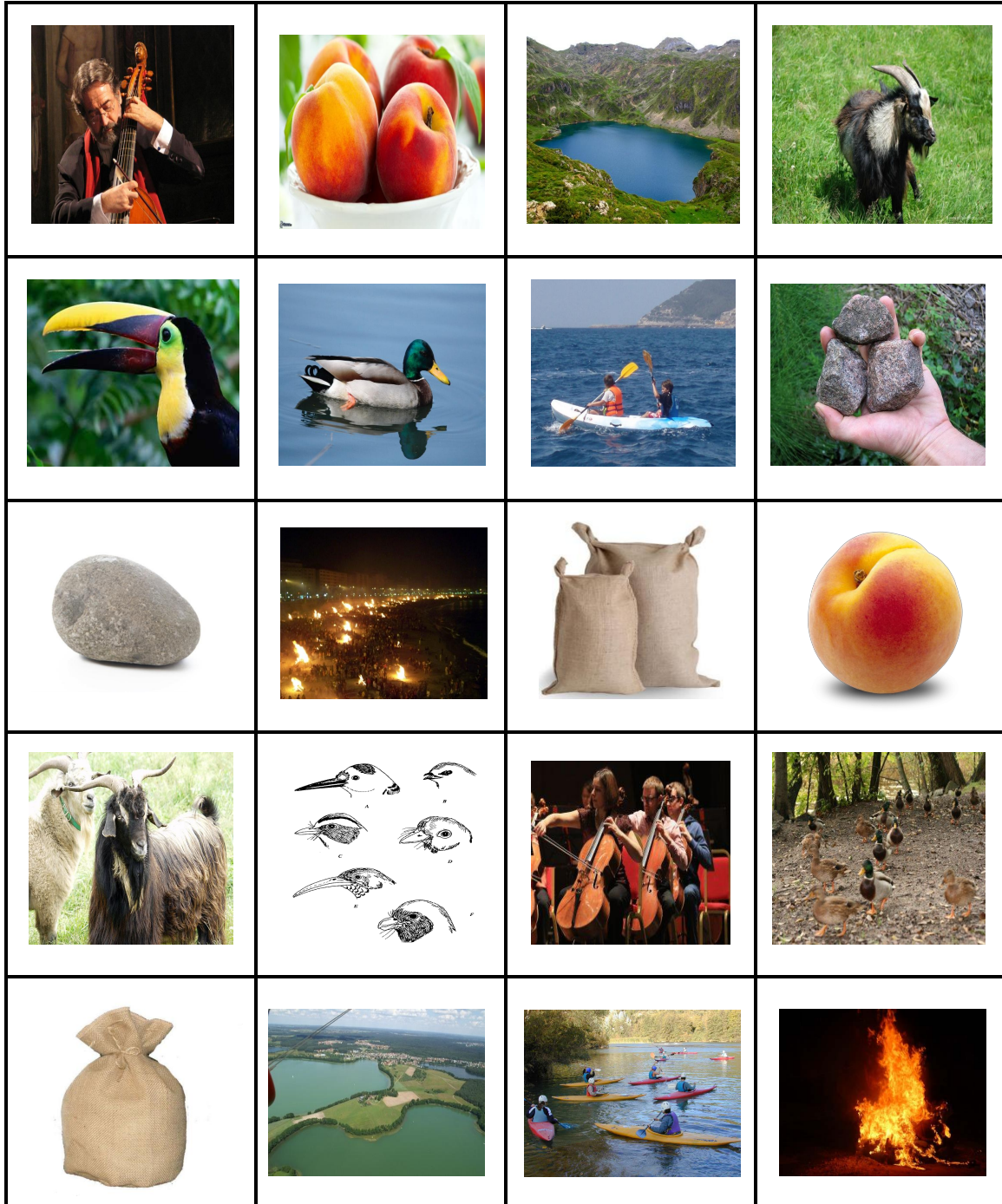
SINGULAR	PLURAL
	
	
	
	
	

Exercici 4. Ratlla amb una creu ben gran els noms que sentiràs.

_Ck/ _Cks

Exercici 1. Escolta els noms, repeteix-los un per un i escriu-los tot seguit en majúscula a sota de cada imatge.

Exercici 2. Tenint en compte els mots de l'exercici 1, escriu en majúscula el nom que correspon a cada imatge i tot seguit pronuncia'l en veu alta.

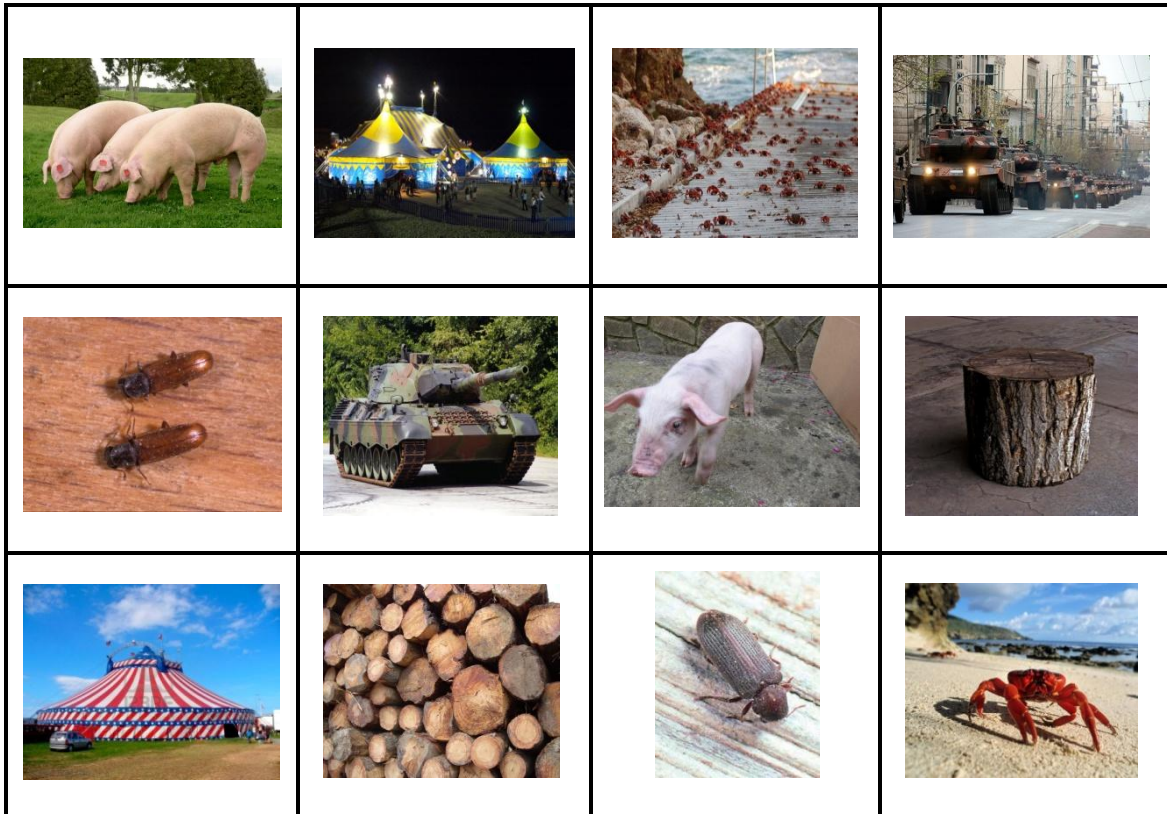

Exercici 3. Fixa't en els noms que sentiràs i marca amb una creu (X) la paraula que has sentit, en el requadre de la dreta. Finalment, escriu el nom de les paraules que NO s'han dit.

SINGULAR	PLURAL
	
	
	
	
	

Exercici 4. Ratlla amb una creu ben gran els noms que sentiràs.

-T/-TS

Exercici 1. Escolta els noms, repeteix-los un per un i escriu-los tot seguit en majúscula a sota de cada imatge.

Exercici 2. Tenint en compte els mots de l'exercici 1, escriu en majúscula el nom que correspon a cada imatge i tot seguit pronuncia'l en veu alta. .

	
	
	

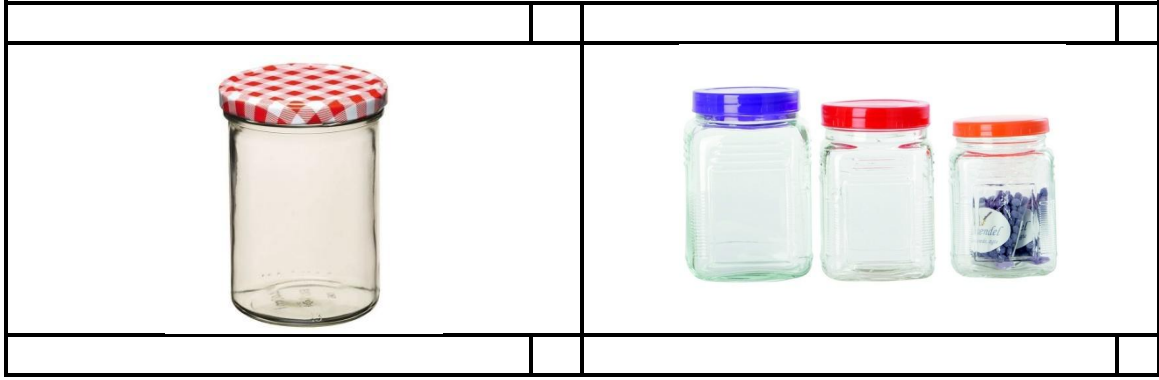
	
	
	

Exercici 3. Fixa't en els noms que sentiràs i marca amb una creu (X) la paraula que has sentit, en el requadre de la dreta. Finalment, escriu el nom de les paraules que NO s'han dit.

SINGULAR	PLURAL
	
	
	
	
	

Exercici 4. Ratlla amb una creu ben gran els noms que sentiràs.

_l/_ls/_N/_ls

Exercici 1. Escolta els noms, repeteix-los un per un i escriu-los tot seguit en majúscula a sota de cada imatge.

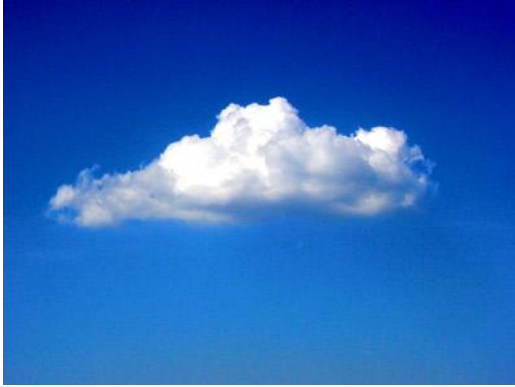
	
	
	

Exercici 2. Tenint en compte els mots de l'exercici 1, escriu en majúscula el nom que correspon a cada imatge i tot seguit pronuncia'l en veu alta.

Exercici 3. Fixa't en els noms que sentiràs i marca amb una creu (X) la paraula que has sentit, en el requadre de la dreta. Finalment, escriu el nom de les paraules que NO s'han dit.

SINGULAR	PLURAL
	
	
	
	
	

Exercici 4. Ratlla amb una creu ben gran els noms que sentiràs.

_p/_ps

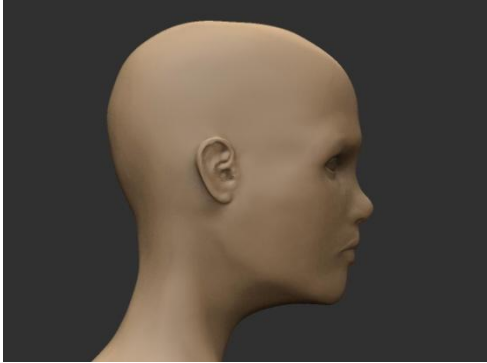

Exercici 1. Escolta els noms, repeteix-los un per un i escriu-los tot seguit en majúscula a sota de cada imatge.

Exercici 2. Tenint en compte els mots de l'exercici 1, escriu en majúscula el nom que correspon a cada imatge i tot seguit pronuncia'l en veu alta.

	
	
	

Exercici 3. Fixa't en els noms que sentiràs i marca amb una creu (X) la paraula que has sentit, en el requadre de la dreta. Finalment, escriu el nom de les paraules que NO s'han dit.

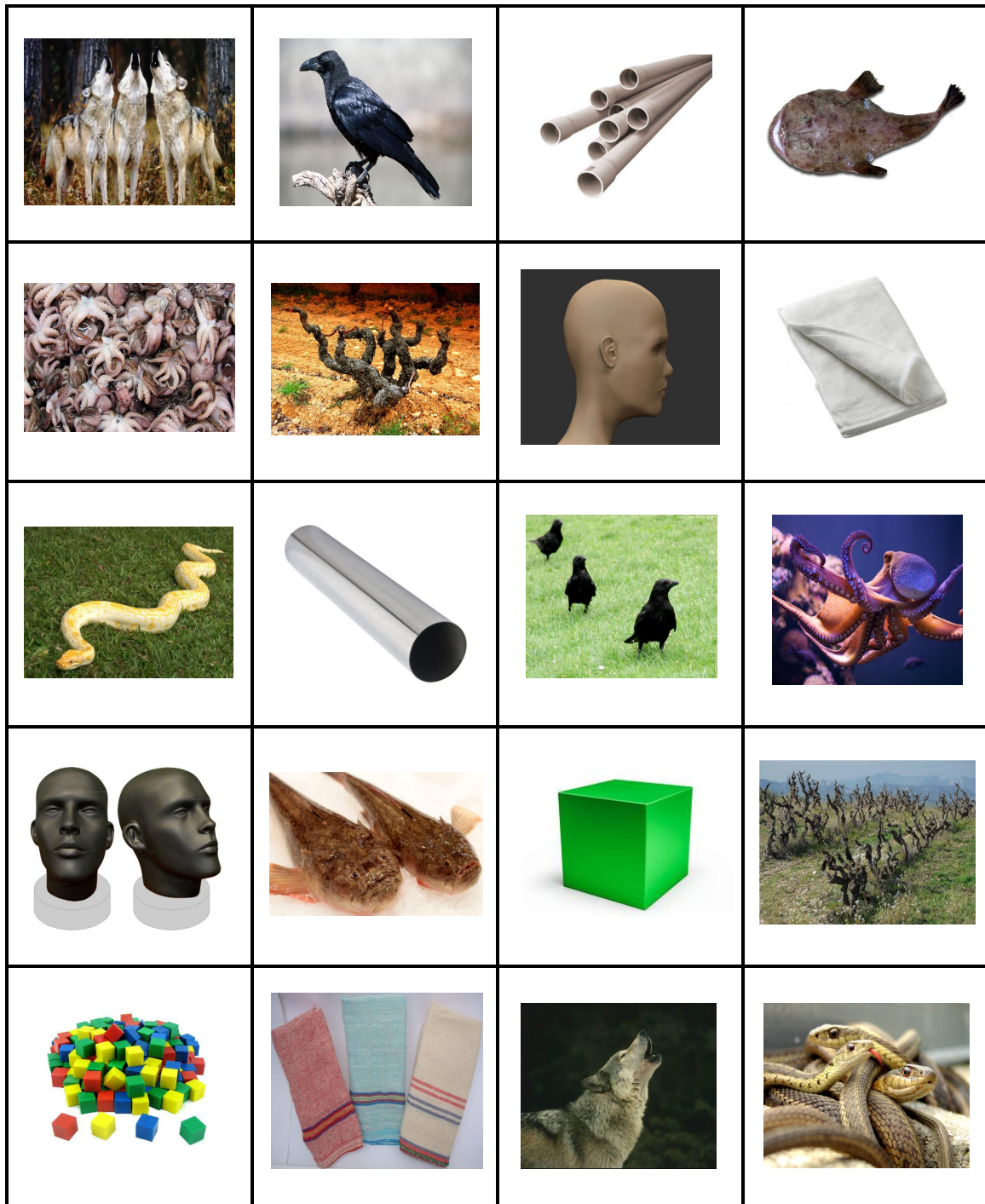
SINGULAR	PLURAL
	
	
	
	
	

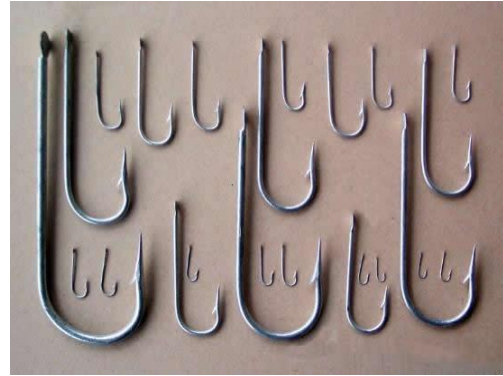
Exercici 4. Ratlla amb una creu ben gran els noms que sentiràs.

_m/_ms i _n/_ns

Exercici 1. Escolta els noms, repeteix-los un per un i escriu-los tot seguit en majúscula a sota de cada imatge.

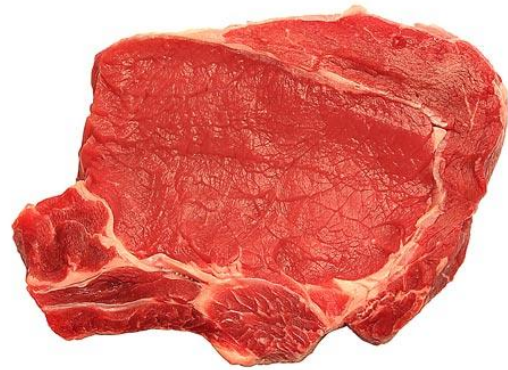

Exercici 2. Tenint en compte els mots de l'exercici 1, escriu en majúscula el nom que correspon a cada imatge i tot seguit pronuncia'l en veu alta.

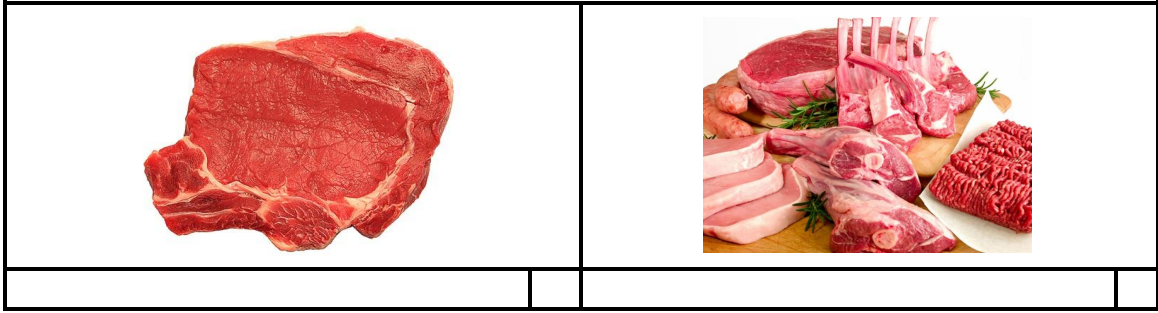

Exercici 3. Fixa't en els noms que sentiràs i marca amb una creu (X) la paraula que has sentit, en el requadre de la dreta. Finalment, escriu el nom de les paraules que NO s'han dit.

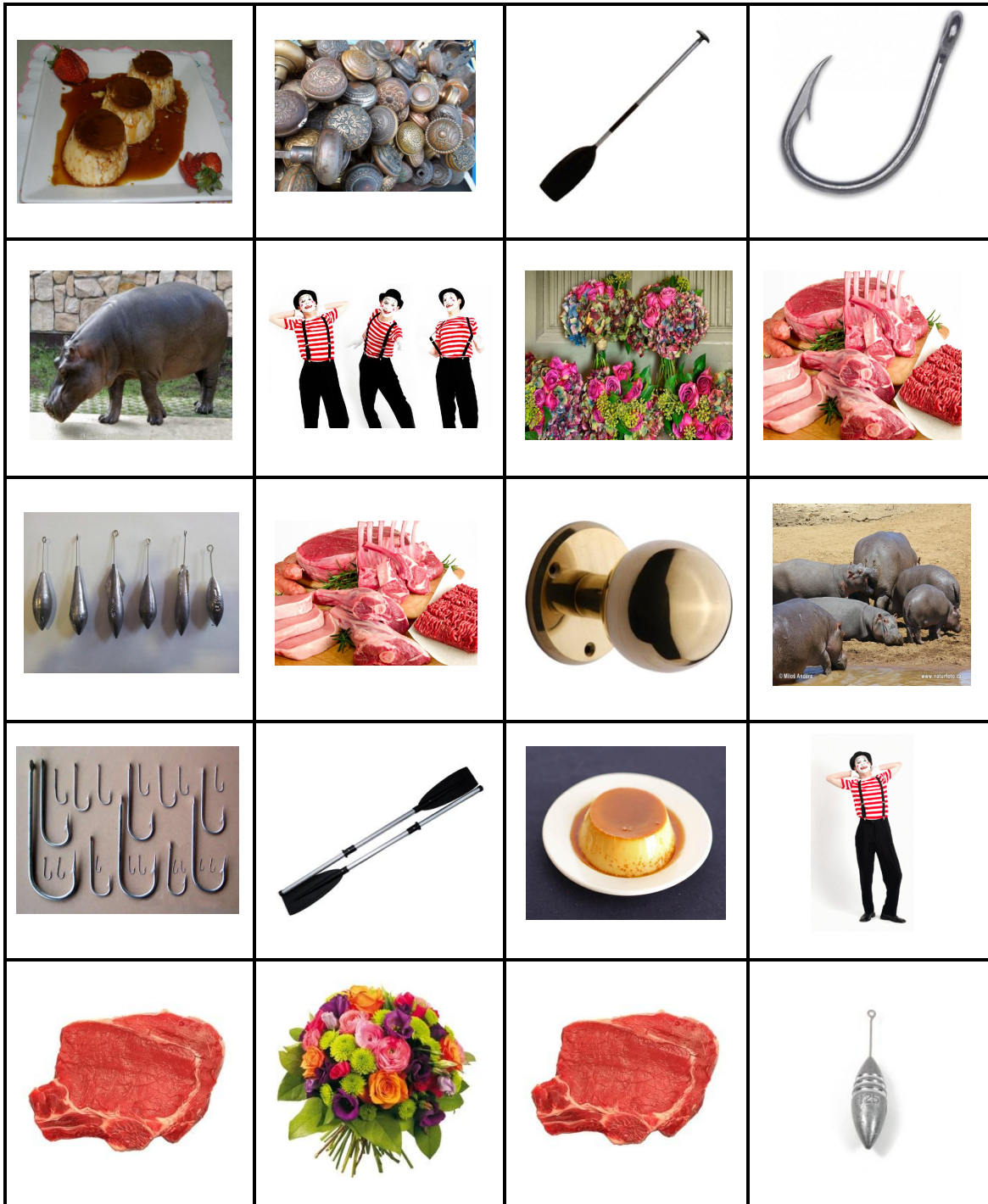
SINGULAR	PLURAL
	
	
	
	
	

Exercici 4. Ratlla amb una creu ben gran els noms que sentiràs.

_w/_ws

Exercici 1. Escolta els noms, repeteix-los un per un i escriu-los tot seguit en majúscula a sota de cada imatge.

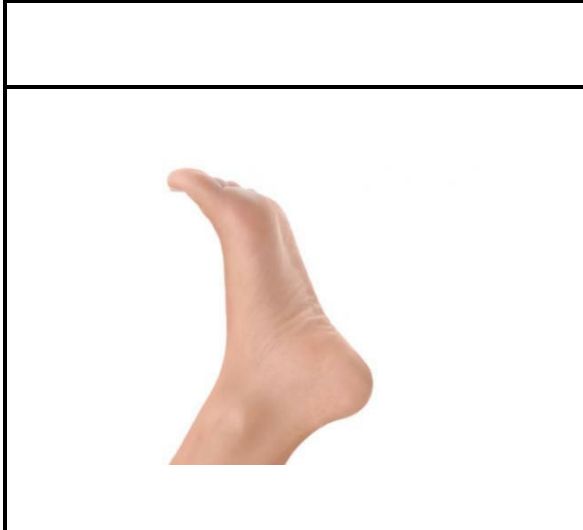
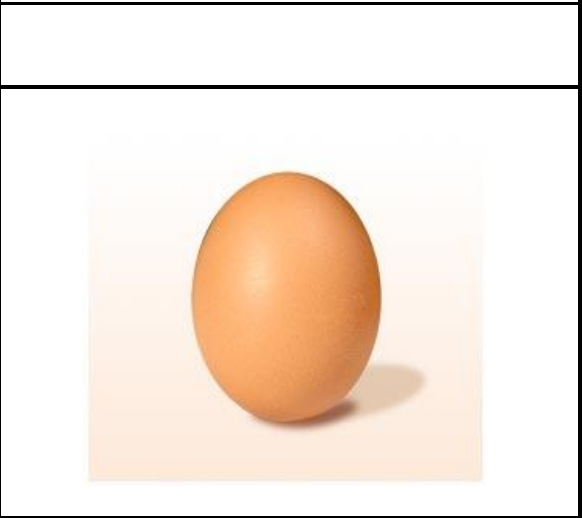
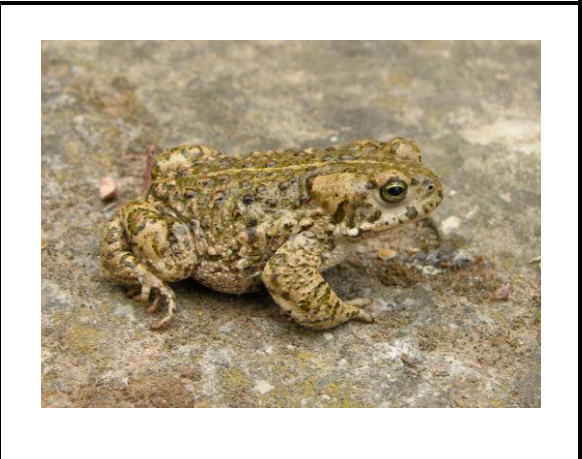
	
	
	

Exercici 2. Tenint en compte els mots de l'exercici 1, escriu en majúscula el nom que correspon a cada imatge i tot seguit pronuncia'l en veu alta.

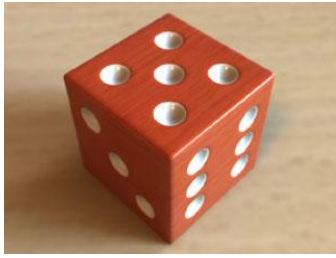

Exercici 3. Fixa't en els noms que sentiràs i marca amb una creu (X) la paraula que has sentit, en el requadre de la dreta. Finalment, escriu el nom de les paraules que NO s'han dit.

SINGULAR	PLURAL
	
	
	
	
	

Exercici 4. Ratlla amb una creu ben gran els noms que sentiràs.

			
			
			
			
			

A més a més

Exercici extra. Llegeix el text en veu alta i completa'l amb les paraules que hi falten:

Els nous arribats aquesta nit en estan ben esparracats. Anaven

carregats de i per això, els , que estaven afamats, amb el seus

 els han mossegat.

7. Indicacions per a l'ensenyant

Guia del Bloc 1 per als ensenyants

El material que et disposes a utilitzar ha estat dissenyat perquè els aprenents de català com a llengua estrangera puguin entrenar, practicar o millorar les seves capacitats de percepció i producció de fonemes o combinacions de fonemes complexes del català. Per fer-ho, els alumnes treballaran, principalment, amb cods complexes finals del català, en aquest cas les que sorgeixen quan se'ls aplica el morfema de plural a cods finals

Cal remarcar que el material no ha estat pensat per fer aprendre als alumnes el concepte i l'ús del plural en català, això és una feina que se suposa que han hagut de fer prèviament com a part teòrica del seu procés d'aprenentatge. Aquí, el que es pretén és treballar al voltant de la percepció i producció del morfema de plural.

Abans d'utilitzar-lo, què hem de saber?

-El material consta d'un total de vuit dossiers, una per cadascun dels tipus de coda final amb les que treballarem.

-Cada dossier està format per una seqüència de quatre activitats.

-La seqüència d'activitats repeteix el mateix patró a cada secció, només en varia el contingut, que s'ha adaptat per treballar la coda pertinent.

Sobre les activitats...

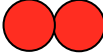

-Les activitats es basen sobretot en la percepció auditiva, la producció oral i la relació visual. Això vol dir que treballarem fonamentalment a partir d'escoltar el mestre, repetir-ho en veu alta i relacionar-ho amb la imatge corresponent.

-El mestre o mestra estarà present en totes les activitats, ja que el treball ha de ser dirigit per ell o ella. S'encarregarà de supervisar i corregir els errors a mida que apareguin.

-Caldrà parlar clar i pronunciar amb èmfasi, fins i tot aquells fonemes que normalment sonen dèbils.

Les activitats

Les quatre activitats que es descriuen a continuació han estat dissenyades perquè es doni una gradació de menor a major dificultat per part de l'estudiant i de més a menys suport per part del mestre. Per indicar-ho, a més s'ha creat un sistema de codis molt simple que permet relacionar ràpidament l'activitat amb les indicacions corresponents a la *Guia del Bloc 1 per als ensenyants*:

EXERCICI	CODI
1	
2	
3	
4	
Extra	

Passos a seguir:

Exercici 1:

-Digues en veu alta el nom de les imatges que apareixen a la làmina de l'aprenent remarcant si fa falta la sonoritat de la coda que sigui objecte d'estudi.

-Després de dir cada nom, espera que l'aprenent el repeteixi; si s'equivoca o fa algun error, torna a dir el nom i espera, altre vegada, que l'alumne el repeteixi.

-Un cop han fet una producció oral que consideris suficientment satisfactòria, l'aprenent ha d'escriure la paraula al requadre de sota de la imatge corresponent.

-Un cop s'ha enllestit tot el procés amb una imatge, repetim els passos anteriors amb la següent.

Exercici 2:

-Fes dir en veu alta a l'aprenent el nom de la primera imatge. Si s'equivoca o comet algun error, digues-la tu en veu alta i espera a que la digui bé, sinó no fa falta intervenir.

-Fes que escrigui el nom de la paraula al requadre de sota de cada imatge. Si s'equivoca d'espai, indica-li-ho.

Exercici 3:

-En aquesta ocasió, a les làmines per l'estudiant, veuràs que les imatges de cods finals en plural (exercici 1) i de cods finals en singular (exercici 2) ara estan aparellades. Tria'n de la primera parella i digues-la en veu alta, clara i entenedora.

-Espera a que l'estudiant marqui amb un X la casella de la imatge corresponent, i dóna-li uns segons perquè escrigui a l'altre costat el nom de la paraula que NO s'ha dit.

-Quan acabeu amb la primera, repetiu el procés amb la següent, i així successivament.

-Al final de l'activitat, si veus que l'alumne s'ha equivocat a l'hora de seleccionar algunes paraules, pots repetir totes les paraules que havies dit prèviament pas per pas.

Exercici 4:

-Aquesta activitat és similar a l'anterior però amb un toc més de dificultat per part de l'estudiant. Ara també hauràs de dir paraules i l'alumne les haurà de tatxar a la làmina, la diferència rau en el fet que en aquesta ocasió, té les imatges totalment barrejades.

-Les làmines de l'activitat 4 tenen un total d'entre dotze i vint imatges, fes-ne una selecció de set a catorze en funció de la quantitat.

-Digues la paraula de la llista que creguis convenient, espera de 3 a 5 segons i digues la següent.

-Al final de l'activitat repeteix-les totes de manera seguida. Comproveu quines no ha marcat o ha marcat innecessàriament i fes-les-hi dir en veu alta, corregint-lo si comet algun error de pronúncia.

Exercici extra:

-Són activitats per fer al final de tot, ja que se suposa que l'estudiant ha hagut d'haver après o treballat el vocabulari en les activitats anteriors.

-Consisteixen en textos que s'han de llegir en veu alta on hi predominen moltes paraules amb codex complexos. En alguns punts dels texts hi han imatges de les que s'han estudiat prèviament que actuen a mode de paraula.

-També s'inclou un joc de cartes, les instruccions del qual s'han detallat anteriorment.

Bibliografia

Borràs-Comes, J. i Prieto, P. (2013). The acquisition of coda consonants by Catalan and Spanish children: Effects of prominence and frequency of exposure, *25* (1): p. 1-24.

Gilber, J. B. (2008). *Teaching pronunciation: Using the Prosody Pyramid* (1 edició). New York: Cambridge University Press.

Lloret, M. R. (2002). Estructura sil·làbica. dins *Gramàtica del català contemporani I* (cap. 5, p. 169-194). Barcelona: Empúries.

Wiltshire, C. R. (2005) Word-final Consonant and Cluster Acquisition in Indian English(es)*. University of Florida.

Xu Rattanasone N. i Demuth K. (2014). The acquisition of coda consonants by Mandarin early child L2 learners of English. *Bilingualism: Language and Cognition*, *17*, p. 646-659. doi:10.1017/S1366728913000618